

Posilňovanie cezhraničnej spolupráce v oblasti presadzovania práva v EÚ

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2013 o posilnení cezhraničnej spolupráce v oblasti presadzovania práva v EÚ: vykonávanie prímského rozhodnutia a európsky model výmeny informácií (2013/2586(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. decembra 2012 o posilnení spolupráce v oblasti presadzovania práva v EÚ: európsky model výmeny informácií (EIXM) (COM(2012)0735),
 - so zreteľom na správu Komisie zo 7. decembra 2012 o vykonávaní rozhodnutia Rady 2008/615/SVV z 23. júna 2008 o zintenzívnení cezhraničnej spolupráce, najmä v boji proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti („prímské rozhodnutie“) (COM(2012)0732),
 - so zreteľom na Štokholmský program, stratégiu vnútornej bezpečnosti a stratégiu riadenia informácií v oblasti vnútornej bezpečnosti EÚ,
 - so zreteľom na svoje uznesenie o stratégii vnútornej bezpečnosti Európskej únie z 22. mája 2012¹,
 - so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, najmä na jej článok 87,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie o posilnení cezhraničnej spolupráce v oblasti presadzovania práva v EÚ: vykonávanie prímského rozhodnutia a európsky model výmeny informácií (EIXM) (O-000067/2013 – B7-0501/2013),
 - so zreteľom na článok 115 ods. 5 a článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Štokholmský program uznal potrebu väčšej súdržnosti a posilnenia rozsiahleho súboru nástrojov na zhromažďovanie, spracúvanie a spoločné využívanie informácií medzi orgánmi presadzovania práva v EÚ s cieľom zlepšiť bezpečnosť občanov EÚ;
- B. keďže v stratégii vnútornej bezpečnosti bola stanovená požiadavka vytvoriť komplexný model výmeny informácií;
- C. keďže výmena informácií o cezhraničnej trestnej činnosti tvorí základ spolupráce v oblasti presadzovania práva v EÚ a je obzvlášť dôležitá na území bez kontrol na vnútorných hraniciach; keďže cezhraničná trestná činnosť v EÚ stúpa, čo ešte viac zdôrazňuje potrebu účinnej a bezpečnej výmeny informácií v oblasti presadzovania práva, v ktorej sa rešpektuje ochrana údajov a základné práva;
1. konštatuje, že v oznámení sa rozoberajú rôzne existujúce nástroje, kanály a zariadenia cezhraničnej výmeny informácií v oblasti presadzovania práva v EÚ; domnieva sa, že súčasný súbor rozdielnych nástrojov, kanálov a zariadení je zložitý a roztrieštený, čo vedie k neefektívnemu využívaniu nástrojov, k nedostatočnému demokratickému dohľadu na úrovni EÚ a v niektorých prípadoch aj k nedostatočnej funkčnosti a dostupnosti;

¹ Ú. v. EÚ C 264 E, 13.9.2013, s. 1.

2. vyzýva Komisiu, aby zmapovala právne predpisy EÚ a vnútroštátne právne predpisy vrátane (dvojstranných) medzinárodných dohôd, ktoré upravujú cezhraničnú výmenu informácií v oblasti presadzovania práva; súhlasí s Komisiou, že na určenie skutočnej hodnoty nástrojov sú potrebné kvalitnejšie štatistické údaje, a žiada nezávislé externé vyhodnotenie existujúcich nástrojov výmeny informácií v oblasti presadzovania práva v EÚ s cieľom posúdiť ich zmerateľný dosah;
3. podporuje odporúčania Komisie týkajúce sa zefektívnenia používania existujúcich nástrojov a kanálov (akými sú štandardné využívanie kanála Europol a vytvorenie národných integrovaných jednotných kontaktných miest), zlepšenia odbornej prípravy a informovanosti v oblasti cezhraničnej výmeny informácií; vyjadruje však sklamanie z toho, že Komisia neposkytla ambicióznejšiu víziu do budúcnosti, ktorú požadoval Štokholmský program a stratégia vnútornej bezpečnosti a ktorá by mohla predstavovať východiskový bod pre politickú diskusiu o podobe a optimalizácii spoločného využívania údajov v oblasti presadzovania práva v EÚ, pričom by bola zaručená vysoká úroveň ochrany údajov a súkromia; dôrazne vyzýva Komisiu, aby predložila takúto víziu, v ktorej by stanovila vhodne navrhnutý rámec výmeny informácií v oblasti presadzovania práva v EÚ, založený na zásadách, ako sú potreba, kvalita, primeranosť, efektívnosť a zodpovednosť, a ktorá by zahŕňala náležité posúdenie zásady dostupnosti a koncepcie hľadania zhody;
4. vyzýva Európsku komisiu, aby preskúmala možnosť automatizácie manuálnych postupov uplatňovania existujúcich nástrojov s cieľom zabezpečiť zvýšenie účinnosti, a to na základe štúdie, ktorú uskutočnilo niekoľko členských štátov v rámci Pracovnej skupiny pre výmenu informácií a ochranu údajov (DAPIX), a aby zvažila vytvorenie univerzálnej formy výmeny informácií s cieľom urýchliť spracúvanie schválených žiadostí;
5. poukazuje na skutočnosť, že využívanie rozdielnych nástrojov cezhraničnej výmeny informácií v oblasti presadzovania práva vrátane poskytovania cezhraničného prístupu k národným databázam má za následok roztrieštený a nejasný systém ochrany údajov, ktorý sa často zakladá len na základných spoločných údajoch a nie je systematický; v tejto súvislosti opakuje svoju pozíciu, že navrhovaná smernica o ochrane údajov by sa mala prijať čo najskôr;
6. žiada Komisiu, aby v záujme posilnenia a zlepšenia systému výmeny informácií prijala opatrenia zamerané na podporu efektívneho systému, ktorý by zároveň zaručoval ochranu údajov, ako sa uvádza v stanovisku európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov, a to na základe referenčného rámca, ktorým je návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Europole a o zrušení rozhodnutia 2009/371/SVV;
7. berie na vedomie, že stále viac členských štátov uplatňuje príslušné rozhodnutie ako bežný nástroj v cezhraničnej policajnej spolupráci a pri vyšetrovaní trestnej činnosti; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v niekoľkých členských štátoch sa vykonávanie príslušného rozhodnutia značne omešková; súhlasí s Komisiou, že o ďalšom rozvíjaní tohto nástroja by sa nemalo uvažovať skôr, ako sa dosiahne jeho úplná implementácia; vyzýva príslušné členské štáty, aby zaviedli plné a správne vykonávanie príslušného rozhodnutia tak, aby sa využilo čo najefektívnejšie;
8. poukazuje na skutočnosť, že príslušné rozhodnutie bolo prijaté v rámci bývalého tretieho piliera a že Európsky parlament nemá nad jeho vykonávaním riadny demokratický dohľad a kontrolu; vyzýva Komisiu, aby urýchlene predložila návrhy na zahrnutie existujúcich

nástrojov cezhraničnej policajnej spolupráce, ktoré boli prijaté v rámci bývalého tretieho piliera – napr. prímského rozhodnutia a švédskej iniciatívy – do právneho rámca Lisabonskej zmluvy;

9. pripomína, že európska odborná príprava polície prispieva k posilňovaniu vzájomnej dôvery medzi policajnými zložkami, čím podporuje výmenu informácií a cezhraničnú spoluprácu, a preto je potrebné zachovať ju a posilňovať;
10. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a parlamentom členských štátov.